

משל ה"נסירה"

ג' תמוז, לפני ואחרי

מספר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נייע בילקוטי דיבורים (כרך ד ע' 1428 ואילך. להלן העתקה מן המהדורה המתורגמת, חלק ה' עמוד 1024 ואילך):

ייסורים גדולים עברו על הרבי [אדמו"ר הזקן] בגלל חסידים, כלומר בגלל עשיית חסידים. בכלל דרך זו לא באה לרבי בצורה קלה. כל דבר פנימי בא באמצעות קשיים, ובמיוחד דבר פנימי הקשור בפנימיות המוח ופנימיות הלב, בוודאי שהוא בא באמצעות קשיים.

זקני החסידים, שהיה להם הרגש עמוק אחר לגמרי בכל עניין, מנו עשרה ייסורים [שעברו על רבינו הזקן] באופנים שונים:

ההליכה למעזריטש. שתי קפידות מהצדיק הקדוש רבי פינחס (בעל ה"הפלאה"). התנגדות ידידיו הטובים, גאוני שקלוב, מוהליב וכו' על הליכתו למעזריטש. הקשיים בהכרעת הדינים בשולחן ערוך. תלונת התלמידים הישנים, ובראשם הצדיק הקדוש ר' ברוך זצ"ל על דרכי ושיטת חסידות חב"ד. הויכוחים עם המנגדים. תלונת חבריו צדיקי וואלין על אשר לא רצה להשתתף עמהם בהטלת חרם ר"ל על המנגדים. העבודה בהחזקת יושבי ארץ הקודש ת"ו. ותלונת הצדיק הקדוש ר' שלמה ג"ע מקארלין על אשר היה נגד נפוליאון.

שאל אחד מהיושבים: מדוע לא

קרעפוסט" מנו זקני החסידים כאחד מעשרת הזכויות שהרבי זכה להן.

כל דבר ב"פנימי", גם טוב וגם חלילה להיפך, הוא חוויה עמוקה.

כפי שאנו רואים במוחש בטבעי בני אדם, שישנם כאלה שגם את הטוב וכו' הם חיים בקלות ובמהירות. זה נקרא "חיצון", אדם לא יסודי. זהו קל הדעת. דעת היא הרי התקשרות והתעלות במה שהוא קשור, וקל הדעת היינו שהקשר הוא חלש וקל. ואילו כל דבר אצל "פנימי" הוא עמוק, הכל בא מפנימיות המוח ומגיע לפנימיות הלב. ומכל שכן "עצמי" - שזהו כבר דבר אחר לגמרי.

הרבי היה "עצמי". מלבד זאת שהנשמות הגבוהות הן בכלל במדרגה של "עצמי", לא "התפשטות" (כידוע בעניין שתי המדרגות באור, אור המתפשט ואור העצמי), ומכל שכן נשמה דאצילות, היה הרבי "עצמי" מצד העבודה. כלומר, עבודתו הייתה במדרגה כזו. כמו משפיע, שמקבלים יכולה להיות להם בזה קצת תפיסה והשגה.

בעצם המוחין והמידות של הרבי אי-אפשר להיות לנו שום השגה ותפיסה כלל. לגבינו הרי זה "במפלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור". מה שכן אפשר להיות לנו אפס קצהו של השגה ותפיסה הרי זה במעשה, כמו שנראה הנהגת רבינו עם תלמידיו, עם

מונים את הישיבה במאסר ה"פטרופבלוסקי קרעפוסט", שזהו הרי החג של הגאולה.

והשיב כ"ק אדמו"ר שליט"א: אכן. י"ט כסלו הוא חג. היום הרת עולם. היום נולדו חסידים. ובכל שנה ושנה הוא ראש השנה של חסידות. לרבי הייתה מסירות נפש על חסידים, לא על חסידות. חסידות היא ההבנה וחסידים הם העבודה. לרבי הייתה מסירות נפש על עבודה, שהאדם לא יטעה את עצמו, שיידעו תמיד ובכל הזמנים היכן עומדים בעולם.

אלא, את הישיבה במאסר ה"פטרופבלוסקי

התוועדות חסידותית

עם הרב לוי-יצחק גינזבורג

משפיע בישיבת תורת"ל המרכזית - כפר חב"ד

חסידים, עם יהודים סתם.

בכל הנהגה, בכל מילה ב"אגרת הקודש" שהרבי דן בענייני התפילה, הן בהעבודה הפנימית שבתפילה, והן בהאזנה הגדולה שלא לדבר בשעת התפילה, וכן בענייני ההדרכה במידות טובות - גלום בכל מילה חתיכת "עצמי" ["א שטיק עצמי"], חתיכת חיים, ["א שטיק לעבן"]. הכל הוא רציני, מתוך ככי עמוק. מורגש שהמילים נובעות ממעיין רחוק עמוק וחזק. כיום הרי מילותיו של הרבי הן מילים כתובות, מילים מודפסות על נייר. אך מילים כתובות ומודפסות אלו חיות בחיות פנימית. המילים עצמן צועקות מעצמן. הדברים הקדושים שיצאו מלב בוער, בוערים עדיין, ברוך השם, גם כיום, בלבת אש קודש, כמו בשעה שיצאו ממקורם ושרשם. הם צועקים, הם מבקשים, הם מצווים. כשלומדים כמה שורות באגרת של הרבי, כשקולטים את המילים בראש, הרי המילים כשלעצמן מעוררות ומשפיעות בראש ובלב...

כל התירוצים למה שכיום ישנם כאלו שאינם עוסקים בתורה ובעבודה שבלב כפי שחסידות דורשת, הרי לאמיתו של דבר כך היה בכל הזמנים וגם בדורות הקודמים. גם הם סבלו מעניות ודחקות רחמנא-ליצלן, ובכל זאת פעלו. היה קיים המושג של "עבודה". רבנים ידעו שעליהם מוטל העול הקדוש של הדרכה. בעלי בתים ידעו שעליהם לשמוע למה שהרבנים אומרים. היה קיים כבוד התורה ועול העבודה.

שוחטים ידעו שהם עמודי בית ישראל. הם נשאו על עצמם את עול התורה. למדו בעצמם הרבה זמן (נוסף על ההלכות והדינים שהם מחוייבים להיות בקיאים בהם ולחזור עליהם תמיד) וכן למדו בחבורה לפני בעלי בתים. במיוחד שוחטים חסידיים היו עסוקים בלימוד חסידות בכתב ובעל פה, והיו שקועים בתפילה. התפילה תפסה מקום גדול בעבודת היום. ה"לפני התפילה" וה"אחרי התפילה" היו עבודה. התפילה עצמה הייתה אצל חסידים שכל טוב. וכשלא "התפלל" אצלם ["עס האט זיך ניט געדאוונט"] היו פורצים בככי, הלב ככה מדוע לא "מתפלל" לו. אך ה"לפני התפילה" וה"אחרי התפילה" היו בבחינת עבודה. לא מיהרו. ידעו שהתפילה היא מקור חיים. היו שקועים בבירור וזיכך מידה. כל אחד החזיק את עצמו בידיים. הסתכלו על עצמם בתוקף, בלי הטעיה. הרגישו את הזולת. גשמיותו של הזולת, ומי מדבר רוחניותו של הזולת, הייתה נוגעת ביותר. כל אחד רצה לחיות בעצמו חיים של תורה ועבודה,

וכן רצו שהזולת יחיה כך.

חיבת התורה וחיבת הקודש בזמנים עברו הקיפו את הבית היהודי. היוקר של יהודים נאמנים ["אן ערליכן אידן"], קדושת האותיות והנקודות, היו חדורים בכל יהודי. האושר של כל בית יהודי כאשר זכו להכניס את הילד ל"חדר", למלמד יהודי נאמן ומלא חיות שמסר את נפשו לנטוע בילד יראת שמיים. ליטול את הידיים בקומו משנתו, לישון כשהוא חובש כיפה, לומר ברכות, לקרוא קריאת שמע, לענות אמן יהא שמיה רבא, לשמוע בקול אביו ואמו, לברך על הציצית של ארבע הכנפות, על הפיאות - השגיחו ההורים. השמחה הגדולה בהגיע הילד לגיל בר מצווה, והנחת רוח הגדולה שרוו ההורים מילדם בהיותו בישיבה...

הרבי פתח את הצינור של מסירות נפש על תורה ועבודה שבלב. וידוע מה שאמר הרבי שהכוח והזכות של עבודתו על תורת ודרכי החסידות הוא נותן לחסידים לדורותיהם, שבכל עת ובכל מקום שיהודי חסיד יעורר בחיזוק התורה והעבודה ובהיזוק קיום המצוות בתיקוני המידות ואהבת רעים - יצליחו...

הרבי פתח את הצינור של מסירות נפש והראה את הדרך של עבודה. צריך אדם לעשות בעצמו, לא רק בממונו כי אם גם בטרחתו בגופו ובנפשו, למסור את הגוף ואת הנפש במסירות נפש לעבודה...

בעשרת הזכויות מנו זקני החסידים: סידור השולחן ערוך. נוסח התפילה. תיקון המקווה. השחזת הסנין. פרסום תורת החסידות. החזקת בני ארץ הקודש תבנה-ותכונן. הישיבה במאסר והגאולה. ספריו התקבלו בכל העולם כספרי הגאונים הקדמונים ונכתר בשם רב. עשרת הניגונים, ושפועלים התעוררות תשובה ודביקות. וברכתו שבכל מקום אשר חסידים ישתדלו בהחזקת תורה ומצוות יצליחו והאחד יהיה לרבבה.

כלומר, למרות הייסורים הנוראים שמאסרו של רבינו הזקן היה כרוך בהם, ייסורים שהם בדוגמת ייסורי מיתה, רחמנא-ליצלן, שסבל הרבי עצמו, וכל הייסורים שעברו על החסידים, כל זה לא נחשב כלל לייסורים אלא לזכויות.

ולא שאלו הם ייסורים שהביאו אחר כך לזכויות (כמו בשאר הייסורים שנמנו לעיל, שבוודאי גם על ידם הייתה לאחר מכן התעלות גדולה), אלא שייסורי המאסר עצמם לא נחשבים לייסורים אלא לזכויות.

ולכאורה, מדוע? - נכון שייסורים אלו הביאו לתוצאות נפלאות של יפוצו מעיינותיך

חוצה באופן חדש לגמרי, מה שנקרא "אחרי פטרבורג", אבל הייסורים עצמם הם לכאורה ייסורים ולא זכויות?

לכאורה הביאור בזה (בדרך אפשר) הוא על פי הנמצא ביספר השיחות תשנ"ב (חלק ב' עמוד 485):

כשם שמתן תורה (דגגלה דתורה) בא דווקא לאחרי ועל ידי גלות מצרים, כך מתן תורה דפנימיות התורה (בי"ש כסליו) בא דווקא לאחרי ועל ידי ההעלם והסתור דמאסר אדמו"ר הזקן (שהיה מפני הקטרוג למעלה על גילוי

למרות הייסורים הנוראים שמאסרו של רבינו הזקן היה כרוך בהם, ייסורים שהם בדוגמת ייסורי מיתה, רחמנא-ליצלן, שסבל הרבי עצמו, וכל הייסורים שעברו על החסידים, כל זה לא נחשב כלל לייסורים אלא לזכויות. ולכאורה, מדוע?

החסידות), כי [כמובא ב'לקוטי לוי יצחק':] "בכל זמן כשמתגלה אור חדש יותר בתורה, ובפרט בחינה גבוהה כזו, היה צריך להיות מקודם ההעלם והסתור דישיבתו במשמר כו".

ומהטעמים לזה: בכדי לחדש בתורה צריך להיות הוספה וחיידוש בהאדם (הלומד ומחדש בתורה). כל זמן שהוא נמצא במצבו ודרגתו שרגיל כבר בה, הרי גם פעולתו בלימוד התורה מדודה לפי כוחותיו הרגילים. דווקא על ידי המאסר - נתגלה הכוחות פנימיים ועצמיים של בעל המאסר (אדמו"ר הזקן), ועל ידי גאולתו נפעל בו חיידוש (בדוגמת החיידוש של עבד שנשתחרר, להבדיל, חיידוש משעבוד לגאולה). ועל ידי זה - החיידוש ("גאולה") בתורת החסידות שנתגלתה על ידו, שהביא את תורת החסידות בהבנה והשגה דחב"ד, אשר על ידי זה גילה את העצם דפנימיות התורה.

[ויש לומר שבאמת סדר הפוך הוא, כי תורה היא המקור לכל ענייני הבריאה. ולכן צריך לומר, שהסיבה להחיידוש שנפעל על ידי המאסר והגאולה היא - הכוונה למעלה שהגיע הזמן להחיידוש בתורה על ידי גילוי תורת חסידות חב"ד. ותוצאה ומסובב מזה היה עניין המאסר

והגאולה, שפעל חידוש בבעל המאסר והגאולה, שעל ידי זה הביא בפועל החידוש בתורה על ידו.

כלומר, המאסר לא היה רק ייסורים שאיפשרו את ההתגלות שלאחר מכן, אלא הייתה זו פעולה שכביכול הוציאה את רבינו הזקן גם מההגבלות שהיו לו (עד כמה ששייך לומר כזה דבר) לפני כן, וזה עצמו פעל את ההתגלות הגדולה של חג הגאולה י"ט כסלו.

בג' תמוז תשנ"ד ספגנו
זעזוע קשה, זעזוע עצום
ועמוק שלא התאוששנו
ממנו עד לרגע זה. שום
הסבר לא יועיל ושום
ביאור לא ירגיע אותנו
ולא ישקט את מנוחתנו.
אין חסידים בלי רבי. אין
יהדות בלי רבי. אין עולם
בלי רבי. בלי רבי אין
כלום. כך למדנו, כך
חונכנו, כך אנו חיים וזו
כל מציאותנו וכל חיינו

ה דברים יובנו יותר על פי המבואר בספר המאמרים עת"ר (עמוד מט ואילך, המכונה בפי חסידים "המשך הנסירה"), שם מובא משל לעניין ה"נסירה" מרב המשפיע שכל לתלמידו.

מדובר כאן ברב כזה שאכן הוא נעלה מן התלמיד שלא בערך כלל, והתלמיד אינו מסוגל כלל וכלל לעמוד על דעת רבו. כדי שהתלמיד יוכל להבין ולקלוט משהו, צריך הרב בתחילה לסלק ולהעלים לגמרי את מה שהוא מבין וכיצד הוא מסתכל על העניין, ואחר כך להתחיל לגלות שכל קטן ומצומצם, שרק אותו ביכולתו של התלמיד לקבל, ואז, על ידי ריבוי צמצומים, יוכל התלמיד סוף סוף לתפוס ולקלוט משהו מחכמת הרב.

אלא שכל זה הוא רק בתחילת הלימוד, כשאין התלמיד מסוגל להגיע למדרגת הרב. אבל בהמשך הדרך, אחרי שהתלמיד למד והתקדם והגיע לכל מה שהוא יכול להגיע במדרגתו שלו, מגיע זמן בו רוצה הרב להביא את תלמידו למעלה עליונה, מדרגה כזו

שהתלמיד מצד עצמו אינו מסוגל כלל וכלל אפילו לחלום להגיע אליה, למצב ש"חושי התלמיד נעשים כחושי הרב". לשם כך צריך הרב להתחיל לגלות לו דברים שהם בתחילה למעלה מכלי הקבלה שלו. בלשון הקבלה "אתא חסד ופריש גזעין" (=בא חסד ופרש גזעים), והתחיל להתפשט ולגלות את העניין כפי שהוא אצל הרב.

באותו רגע שהתחיל הרב לגלות את העניין כפי שהוא אצלו, אצל הרב, נעשה אצל התלמיד חושך והעלם. נעשתה כאן "נסירה" בין התלמיד לבין הרב. התלמיד מרגיש לפתע את עוצם שפלותו ופחיתותו ואת הריחוק העצום שבינו לבין הרב, כיצד הרב נמצא למעלה מעלה, ואילו הוא נשאר למטה מטה. אבל דווקא ריחוק עצום זה שמרגיש התלמיד באותה שעה, הוא-הוא התחלת עלייתו, שכן דווקא בכך הוא מתחיל להתרומם כדי להגיע למדרגת הרב.

המושג "נסירה", גם בפשוטם של דברים, עניינו הוא ניסור הקורות ועריכתן לקראת בניין. לא מדובר כאן על שבירה שרק בשלב הבא אחריה יבוא התיקון – ירידה שרק בסופו של דבר תבוא ממנה העליה ביתר שאת – אלא על שבירה כזו שהיא חלק ועניין אחד ממש עם התיקון. כשגוזרים את הבד כדי לתפור ממנו בגד, אין פירושו של דבר שקורעים את הבד ורק לאחר מכן יבוא התיקון, אלא מלאכת הגזירה היא חלק עיקרי ממלאכת התפירה. כך גם ב"נסירה" שבין הרב לתלמיד. לא מדובר כאן על ירידה גדולה שרק כתוצאה ממנה תבוא לאחר מכן העלייה, אלא על "נסירה" שהיא חלק עיקרי מן העלייה והיא עצמה התחלת העלייה. כך מתחילה שייכותו של התלמיד להיות שייך למדרגת הרב.

לפני כן, כשהרב לימד לתלמיד רק דברים שהתלמיד מסוגל לקבל ולקלוט, היה מצב שנקרא "כותל אחד לשניהם". שניהם, התלמיד והרב, היו נראים כאילו במדרגה אחת. לא הייתה ניכרת כלל מעלת הרב על התלמיד, וממילא לא היה שייך כלל איזו עליה של התלמיד לצאת ממדרגתו ולהתרומם למעלת הרב. לא היה חסר לו שום דבר במדרגתו שלו, והוא בכלל לא ידע שיש משהו למעלה מזה שראוי אפילו רק לשאוף אליו. היה אז מצב שהיה לכאורה "טוב לכולם". הרב הסביר והתלמיד הבין וכולם היו מרוצים. היה כאן "ייחוד" ודבקות של השפעה בין התלמיד לרב, אבל לא הייתה זו אלא דבקות של "אחור באחור" – מצב בו התלמיד מקבל רק מה"אחוריים" וחיצוניות של הרב, מאותה דרגה שהוא שייך לקבל, ואילו ל"פנים" של הרב, לפנימיותו ועצמייותו

של הרב, אין התלמיד שייך כלל. ולא זו בלבד שאין הוא שייך כלל לפנימיות הרב, אלא שאינו מרגיש כלל וכלל שישנה כאן איזו שהיא פנימיות אותה אין הוא מקבל. לא חסר לו מאומה. הוא מרגיש מצוי, שהרי הרב כל הזמן מסביר ומגלה והוא כל הזמן מבין ומתקדם ומתעלה מעלה-מעלה. טוב לכולם. ממילא, כאשר הוא לא מרגיש בכלל איזה שהוא חסרון, כשלא חסר לו מאומה, אין שום סיכוי שאי-פעם הוא ינסה ויגיע למשהו הרבה יותר נעלה, שלא בערך.

כאשר, אבל, מגיע זמן בו הרב רוצה לתת לתלמידו את ההשפעה הפנימית ועצמית, מפנימיותו ועצמייותו של הרב, מה שנקרא "ייחוד פנים בפנים" – שה"ייחוד", הדבקות וההשפעה מהרב לתלמיד תהיה מפנימיות הרב לפנימיות התלמיד – אזי נדרשת לפני כן "נסירה" שתנסר ותפריד בין הרב לתלמיד, לתת לתלמיד את ההרגשה שהרב נעלה ממנו באין ערוך. זה אמנם יפעל בתחילה "שבירה" אצל התלמיד. זה ייתן לו הרגשה קשה מאד. הרגשה של אין אונים. לפתע הוא יחוש שאחרי כל מה שלמד וידע אין הוא מבין ויודע מאומה – אבל דווקא "שבירה" ו"נסירה" זו היא תחילת ההתרוממות שלו לדרגה נעלית שלא בערך. רק אז הוא מתחיל לקלוט שיש כאן איזו פנימיות שקודם כלל לא ידע על קיומה, והיא כלל לא הייתה חסרה לו. עכשיו, משהגיע לכלל הכרה בגודל מעלת פנימיותו של הרב, מתחילים אצלו ההשתוקקות והכיסופים לקבל גם את הפנימיות. אז הוא מתחיל לעמוד ולהתייגע באופן אחר לגמרי, אשר יביא אותו בסופו של דבר ל"ייחוד פנים בפנים", שיקבל בפנימיותו גם את הפנימיות של הרב, ש"יהיו חושי התלמיד כחושי הרב", ועד ש"יקאים אדעתיה דרביה".

וכאמור, "נסירה" זו שבין התלמיד לרב, שכל כולה לא באה אלא אך ורק כדי שהתלמיד יקלוט שיש כאן משהו נעלה ממנו שלא בערך כלל, היא גם נעשית על ידי הגילוי. הרב מתחיל לגלות לתלמיד הרבה יותר, הוא פורש לפניו אור גדול ביותר אותו אין התלמיד מסוגל כלל לקבל. ושוב בלשון הקבלה: "אתא חסד ופריש גזעין" – בא החסד, האור והגילוי, ופרש את הגזעים והענפים וההתפשטות שלו. גילוי זה הוא ה"מנסר" את הרב מן התלמיד, הוא נותן לתלמיד את ההרגשה עד כמה הרב רחוק ונעלה ממנו שלא בערך, הוא יוצר אצלו את ההשתוקקות והכיסופים להתרומם ולהתעלות אל הרב בדרגתו הנעלית, בפנימיותו, וזו ההתחלה של "ייחוד פנים בפנים", שהתלמיד יתרומם ויתעלה ויתאחד עם הרב גם בפנימיותו

ולהדגיש שוב, לא מדובר כאן רק על ירידה שהיא צורך עליה, כפי המבואר במקומות אחרים משל אחר מרב המתרכז ומתעלה ומתורמם יותר ויותר בתוך עצמו (יער טראגט זיך צו"י) לקבל שכל חדש ונפלא יותר כדי שלאחר מכן ישפיע אותו לתלמיד, ונמצא שבסופו של דבר כל ההעלם הוא לטובת התלמיד – שכן במשל זה הרי לרגע קטן אכן "עוזבים" את התלמיד, אם כי אך ורק כדי שלאחר מכן ייתנו לו יותר, אבל ברגע זה אמנם עוזבים אותו לרגע, ואילו במשל של ה"נסירה" לא עוזבים אותו אף לא לרגע. להיפך, נותנים לו ברגע זה עצמו גילוי גדול ונעלה ונפלא עד מאוד, שבשלב הראשון של הקליטה הוא מסתנוור ממנו לגמרי ונדמה לו שלא קיבל מאומה, אבל לאמיתו של דבר הרי אדרבה, דווקא עכשיו ברגע זה עצמו, ובה עצמו שהוא עכשיו לא מבין וכואב לו וחסר לו, בה עצמו נותנים לך **עכשיו** את כל הפנימיות הנעלית ביותר.

המשל מהרב שעוזב לרגע את התלמיד ומתורמם למעלה מבואר בחסידות (לקוטי שיחות' חלק ב שיחה לפרשת דברים, ועוד) אודות הירידה שהייתה בגלות, בתשעה באב וכדומה. שאמנם לרגע קצר היה עניין של חורבן ושבירה, אבל סוף סוף דווקא על ידי זה תהיה עליה גדולה יותר לאחר מכן. ואילו משל זה של ה"נסירה" מבואר בחסידות אודות הגילוי שהיה במתן תורה, שאו בוודאי לא היה כאן שום עניין של ירידה וחורבן, ומה ש"פרחה נשמתן" מעוצמת הגילוי, הרי זה חלק מהגילוי הנעלה שלא בערך כלל. כך הוא הסדר בגילוי נפלא זה, שתחילה הוא "שובר" ומשדד את כל המערכות, "פרחה נשמתן", אבל בהמשך הוא גם נקלט בתוכם "החזירה להן הקב"ה בטל שעתיד להחיות בו את המתים, שהוא טל תורה".

ב ג' תמוז תשנ"ד ספגנו זעזוע קשה, זעזוע עצום ועמוק שלא התאוששנו ממנו עד לרגע זה. שום הסבר לא יועיל ושום ביאור לא ירגיע אותנו ולא ישקט את מנוחתנו. אין חסידים בלי רבי. אין יהדות בלי רבי. אין עולם בלי רבי. בלי רבי אין כלום. כך למדנו, כך חונכנו, כך אנו חיים וזו כל מציאותנו וכל חייו.

לא היה לנו צורך דווקא ב"מראי מקומות" (כמו 'לקוטי שיחות' חלק כו ע' 7 וכיוצא בזה) אודות העובדה שמוכרח להיות נשיא בגוף גשמי בעולם הזה הגשמי והחומרי, שכן כל היהדות והחסידות בנויה על כך. ינקנו זאת עם חלב אמנו. זה היה תמצית כל החינוך

שספגנו מכל תורת החסידות, הן החסידות הכללית, הן חסידות חב"ד, ובמיוחד מתורתו של הרבי שליט"א מלך המשיח – ש"הנשיא הוא הכל", הכל ממש ממש, ובלעדי זאת ח"ו אין כלום.

בתקופה שלפני כן הרגשנו נפלא. כמעט ולא היה צורך באמונה, כי האמת האלוקית של ליובאוויטש הייתה מובנת ומורגשת ונראית לעיני בשר. הדבר המכובד ביותר בעולם היה להיות חסיד חב"ד, ובפרט חסיד של הרבי שליט"א. ראינו את הרבי הולך וכובש את העולם כולו ומצעיד אותו אל הגאולה בצעדי ענק. שמענו את דיברות קדשו חוצבות כלהבי אש בהתוועדויות ובשיחות הקודש מידי כמה ימים. ראינו את המופתים על כל צעד ושעל. קיבלנו הוראות והדרכות בכל פרט. "ללכת עם הרבי" היה הדבר הנורמלי והמכובד ביותר.

ועוד נקודה, שגם היא עיקרית לעניות דעתי: בתקופה ההיא כולנו חשבנו והבנו אותו הדבר. היינו מאוחדים בדעה אחת בהרגשה אחת ובמעשה אחד. כך הלכנו וכבשנו את העולם צעד אחר צעד, כשאינו אינו יכול לעמוד בפני אותו צבא מופלא של ליובאוויטש, שכן כולם ידעו כי זהו אך ורק כוחו של הרבי.

ולפתע – ז"ך אדר הראשון, וז"ך אדר השני, וגי' תמוז.

הייתה כאן "נסירה" באופן החזק ביותר, "נסירה" שכאילו "ניסרה" והפרידה אותנו מן הרבי שליט"א. "נסירה" שהראתה לנו כי הרבי הוא מעלה-מעלה ואנחנו מטה-מטה. לא רואים את הרבי, לא שומעים התוועדויות, לא "דולרים" ולא "כוס של ברכה", לא "זיסער לעקח" ולא "יחידות", לא מכתבים כלליים ולא מברקים, לא "צעטליך" ולא תשובות בעל פה. נותרנו כאילו כאנייה בלב ים שנדמה כאילו הקברניט ח"ו נטש אותה.

אבל לימדו וחינכו אותנו – "דער רבי האָט דאָך אַלץ באַוואָרנט" (=הרבי הרי הבהיר והבטיח את הכל מראש) – שלא מדובר כאן על "שבירה לשם שבירה", ואפילו לא על "ירידה (שהיא רק) צורך עלייה" (ולא העלייה עצמה). מדובר כאן על ניסיון שאינו מציאות אמיתית, וכל עניינו אינו אלא "ניסיון" מלשון "נס על ההרים", כדי לרומם ולהגביה אותנו מן המצב של "ייחוד אחר באחר", למצב של "ייחוד פנים בפנים".

ניסיון בו רוצים מהתלמיד שיבין מה קורה כאן ומה רוצים ממנו בכל זה. שיאמין ויבין ויידע שכל זה אינו אלא חלק מן העלייה הנדרשת ממנו כדי להתרומם ולהגיע אל ההתגלות המושלמת בגאולה האמיתית

והשלמה.

רוצים מאתנו שנצא מעצמנו, נצא מכל מה שהיה אצלנו קודם – למצב אחר לגמרי. ולדוגמה: ממצב של אמונה והתקשרות עם הרבי כפי שהיה קודם; ממצב של מסירות והתמסרות אל הרבי וקיום הוראותיו ללא התחשבות במה שיאמר העולם כמו שנהגנו לפני; ממצב של אמונה וציפייה ולימוד והתבוננות ו"לחיות עם משיח" באופן שלפני כן; ממצב של אהבת ישראל ואחדות בין החסידים באופן שלפני כן; מצב של אחוריים

דווקא אחרי ג' תמוז
התגברה והתעצמה מאד
התחושה כי הרבי אינו
מוגבל במאומה והוא
מסתכל ורואה כל אחד
בכל רגע. דווקא עכשיו
לוהטת ויוקדת האמונה כי
הרבי חי וקיים גם בגופו
הגשמי כפשוטו ממש, גם
באופן הפשוט והגשמי
ביותר, גם ודווקא כאשר
נדמה לגמרי להיפך

וחיצוניות – להגיע לאמונה אמיתית יותר גם בשעה שהעיניים והשכל אומרות את ההיפך, להתקשרות עם הרבי באופן פנימי ואמיתי יותר, להתמסרות מוחלטת אל הרבי וקיום הוראותיו ללא התחשב עם כל מאומה, ללימוד והתבוננות ולחיות את משיח באופן נעלה יותר, וגם, כן, בכל הרצינות ובכל האמת, לאהבת ישראל ולאחדות בין חסידים אמיתית ועצמותית יותר.

לפני ג' תמוז הייתה האמונה מוגבלת. הייתה לנו אמונה מוחלטת משום שראינו שמענו והבנו. העובדה שעתה לא רואים ולא שומעים ולא מבינים תכליתה להביא אותנו לסוג אחר לגמרי של אמונה, אמונה עצמותית שאינה תלויה בשום דבר, בשום תנאים ובשום נסיבות.

לפני ג' תמוז הייתה ההתקשרות מוגבלת. יכולנו לחשוב כאילו ישנם ח"ו רגעים בהם אין הרבי מסתכל עלינו ויודע מה קורה עמנו. ידענו שזה לא כך ושאינו אצל הרבי שום הגבלה, אבל מרוב שכל הזמן ראינו ושמענו, הסתכלנו על הדברים "במשקפיים שלנו" והייתה עלולה להיות תחושה כאילו ח"ו

לימדו וחינכו אותנו -
 הרבי הרי הבהיר והבטיח
 את הכל מראש - שלא
 מדובר כאן על "שבירה
 לשם שבירה", ואפילו לא
 על "ירידה (שהיא רק)
 צורך עלייה" (ולא
 העלייה עצמה). מדובר
 כאן על ניסיון שאינו
 מציאות אמיתית, וכל
 עניינו אינו אלא "ניסיון"
 מלשון "נס על ההרים",
 כדי לרומם ולהגביה
 אותנו

ברגעים שלא רואים ושומעים אולי זה "לא כל כך". העמידו אותנו במבחן ובניסיון כדי

לרומם אותנו לסוג אחר לגמרי של אמונת צדיקים והתקשרות בכל מהותנו ללא הרף עם הרבי.

ואכן, דווקא אחרי ג' תמוז התגברה והתעצמה מאד התחושה כי הרבי אינו מוגבל במאומה והוא מסתכל ורואה כל אחד בכל רגע. דווקא עכשיו לוחטת ויוקדת האמונה כי הרבי חי וקיים גם בגופו הגשמי כפשוטו ממש, גם באופן הפשוט והגשמי ביותר, גם ודווקא כאשר רואים ונדמה לגמרי להיפך. דווקא עכשיו שואלים ומתייעצים עם הרבי (ביאגרות-קודשי וכיוצא בזה) בכל פרט, וחשים הרבה יותר כי הרבי מוליך ומנהיג את כלנו ואת כל אחד ואחת באופן אחר לגמרי.

לפני כן הייתה הציפייה למשיח, העיסוק בענייני משיח וגאולה, הפירסום אודות משיח ולחיות עם משיח, בהגבלות כלשהן, כל חד לפום שיעורא דיליה. רוצים מאתנו שכל זה יהיה באופן אחר לגמרי, ללא הגבלות וללא החשבות בעולם, להיות, כלשון הרבי, "קרייזי על משיח", ובאופן שזה ימלא את כל חיינו וכל מציאותנו, ויפעל על כל הסביבה ועד על כל העולם כולו, ללא שום יוצא מן הכלל.

ועוד עניין עיקרי: לפני ג' תמוז הייתה בינינו אהבת ישראל ואחדות החסידים וכו' משום שלכולנו הייתה אותה אמונה, אותה הבנה, אותו רגש ואתם מעשים. רוצים מאתנו לאהוב איש את רעהו לא בגלל כל זה ולא בכפוף לשום דבר. גם כשבכל הנושאים יש חילוקי דעות וחילוקי רגשות וחילוקי מעשים - נאהב זה את זה באהבה אמיתית ועצמותית, כפי שמלמד אותנו הרבי שליט"א מלך המשיח.

רוצים מאתנו שנבין מה קורה כאן ומה רוצים מאתנו. שנתרומם ונתנשא, לא נתפעל ולא נתרשם מכל ההעלמות וההסתרים, נדע שכל ה"ניסירה" לא באה אלא אך ורק כדי להוציא אותנו מן המעמד ומצב הקודם, להרים אותנו למשהו אחר לגמרי שקורה ברגעים אלו, ועומד להתממש לעיני כל בשר בכל רגע ממש - הגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות מלכנו משיחנו שליט"א לעיני כל בשר.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!